

DATUM	12-2-2020
AAN	Commissie BEM
VAN	Robert Strijk
ONDERWERP	Aanvulling Reactie technische vragen en opwaardeerverzoeken

In de beantwoording van de technische vragen en opwaardeerverzoeken bleek ik niet compleet te zijn geweest. Hierbij een aanvulling.

Gemiste vraag GroenLinks:

Gezien het belang van bevorderen van gezond leven, duurzaamheid en circulaire economie, zowel hier als China, is het mogelijk om van alle bedrijven die mee willen op een economische missie te eisen dat zij ketenverantwoordelijkheid nemen voor hun productieketen, en een charter maatschappelijk verantwoord ondernemen ondertekenen waarin zij zich hier toe verplichten? Of anders, de OESO regels omtrent supply chain management, zoals Amnesty voorstelde?"

Excuses dat ik deze vraag over het hoofd heb gezien. Ik kan zich me voorstellen dat we dit vragen van bedrijven die mee gaan gaan op een missie. Wel zullen de verschillende mogelijke charters nog beoordeeld moeten worden. Hier komt GS in haar Statenvoorstel nog op terug.

Vragen Partij van de Dieren:

In het missieboekje China deelnemers is te lezen over een van de meegereisde bedrijven bij de handelsmissie, Sonion. Dit bedrijf is gespecialiseerd in audio, met name de miniaturisatie van onderdelen en spraakherkenning. Ze werken samen met Huawei en zijn op zoek naar meer samenwerking door middel van deze handelsmissie, lezen we.

Gezien de relatie tussen de Chinese overheid en Huawei en de commotie van de afgelopen jaren heeft dit onze aandacht. Het is wat ons betreft van belang dat dit soort zaken mee worden genomen bij de evaluatie van het vriendschapsverdrag.

1. Waarom is Sonion betrokken bij de Utrechtse handelsmissie, want dit bedrijf is niet gevestigd in Utrecht maar in Hoofddorp en Denemarken?

Utrecht Region neemt deel aan Trade en Innovate Partners waarin RVO en andere Nederlandse regio's samenwerken aan handelsbevordering. Conform onze afspraken mogen Utrechtse bedrijven deel nemen aan de missies die door andere regio's en RVO georganiseerd zijn en vice versa. Sonion heeft ook een partnership met een andere deelnemer aan onze missie, een start-up uit Utrecht Region voor audio oplossingen voor slecht horende mensen. Sonion richt zich namelijk op het ontwerpen en fabriceren van middelingen en oplossingen voor gehoorapparaten om de kwaliteit van leven van mensen te verbeteren. Doel is om de emotionele impact van muziek slecht horende ervaarbaar te maken. Beide bedrijven hebben tijdens CES in Las Vegas in aanwezigheid van Mona Keijser een covenant getekend met twee nieuwe bedrijven uit Guangdong waarmee ze tijdens onze missie contacten gelegd hebben.

2. Huawei is regelmatig in het nieuws omdat de Chinese overheid Huawei zou gebruiken om in het Westen te spioneren. De Verenigde Staten, Australië, Japan en Nieuw-Zeeland hebben het bedrijf al in de ban gedaan.

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/huawei-mogelijk-betrokken-bij-chinese-spionage-in-nederland~b4fadc1c/>

Is, met deze kennis, het stimuleren van samenwerking tussen Huawei en een Nederlands bedrijf dat, naast medische apparatuur, gespecialiseerd is in geavanceerde geluidstechnische apparatuur wel gewenst?

Wij hebben de samenwerking tussen Huawei en Sonion niet gestimuleerd. Sonion had al samenwerking met Huawei voordat ze met ons in contact kwamen.

3. De Belgische handelsmissie werd massaal gehackt met 135 cyberaanvallen per uur. <https://www.demorgen.be/nieuws/belgische-handelsmissie-massaal-gehackt-moeten-we-chinese-cybercrimes-dulden~b9a0e16b/?referer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Worden deze cyberaanvallen ook gemonitord bij de Utrechtse handelsmissie en kunt u ons een beeld geven van de dreiging?

Voor onze missie hebben wij intensief contact hierover gehad met het Ministerie van Binnenlandse Zaken, tijdens de missie hebben wij geen cyberaanvallen bemerkt.

De Belgische delegatie heeft de raad gekregen om na hun bezoek hun mobiele toestel weg te gooien, geen gevoelige informatie op hun computer te bewaren en die bij terugkomst meteen te formatteren. Worden deze adviezen ook verstrekt aan de Nederlandse delegatie?

Ja zeker, wij hebben een briefing over veiligheidsaspecten georganiseerd voor onze delegatie deelnemers samen met het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Daarnaast is door zowel de bestuurder als de ambtelijke staf geen computer meegenomen, in China niet van de provinciale e-mail gebruik gemaakt en alleen een wegwerp telefoon meegenomen naar China.

4. Onlangs is uitgelekt dat de Chinese overheid de handelsministers uit de Faeroe eilanden onder druk heeft gezet om samen te werken met Huawei. <https://www.rtlz.nl/algemeen/buitenland/artikel/4951826/china-huawei-5g-ambassadeur-faeroer-eilanden>

Is er bij de Utrechtse handelsmissies ook sprake van dergelijke druk?

Nee, er was geen druk van Guangdong om met Huawei samen te werken.